

***Gomphus vulgatissimus* langs de Buurserbeek**

R. Ketelaar en B.G. van der Wal

In 1994 trof de tweede auteur een exemplaar van *Gomphus vulgatissimus* aan langs de Buurserbeek bij Neede, in de Achterhoek. In 1996 werden op dezelfde lokatie enkele uitsluitende exemplaren aangetroffen. Nadat de eerste auteur was ingelicht over deze vondst werden de volgende drie dagen intensieve speurtochten ingezet langs de Buurserbeek en de Schipbeek.

Uiteindelijk bleek het te gaan om een bijzonder grote populatie, die zich uitstrekt over ongeveer 25 kilometer beek. Overal werden huidjes, uitsluitende exemplaren en uit het water kruipende larven aangetroffen. Uiteindelijk werden ongeveer 400 exuvia's verzameld terwijl maar een relatief klein deel van de 25 kilometer beek kon worden bemonsterd.

Als gevolg van deze vondst is Niels Dingemans langs de Berkel gaan zoeken, en ook daar werden exuvia's gevonden, hoewel hier slechts enkele exemplaren. Later hoorden we dat Hans Hollander in Twente al eerder een kleine populatie had gevonden.

Gomphus vulgatissimus is dus terug in Oost-Nederland. Ons is gebleken dat de individuen na het uitsluiten snel van de beek vertrekken. Slecht een zeer klein gedeelte kan later weer worden aangetroffen bij de beek. Waarschijnlijk eist predatie een hoge tol bij deze soort. We hebben diverse keren gezien dat pas uitgeslopen dieren de boomkruinen invliegen. Hier zijn ze een zeer gemakkelijke prooi voor vele vogels die net op dat moment de pas uitgekomen jongen aan het voeren zijn.

Wanneer *Gomphus vulgatissimus* wordt waargenomen, kan het zeer de moeite waard zijn om enkele tientallen meters beekoever te controleren op de aanwezigheid van exuvia's. In verreweg de meeste gevallen troffen we de exuvia's aan op plantenstengels, bij hoge uitzondering op de grond. In sommige gevallen waren de larven 2-3 meter de kant opgekropen om uit te sluiten. Over deze bijzondere vondsten zullen we binnenkort een uitgebreider artikel publiceren. Dit artikel is meer bedoeld om iedereen attent te maken op deze bijzondere soort en volgend jaar in mei (met name de tweede en derde week van mei) goed op te letten op deze soort. Gezien de kwaliteit van de Buurserbeek (een gekanaliseerde beek, waar de waterkwaliteit waarschijnlijk nog wel te wensen overlaat) moet *Gomphus vulgatissimus* in het bosten van het land op meer plaatsen kunnen worden aangetroffen.

*Havezatelaan 237
7414 GK Deventer*

*Weddehoenlaan 5
7471 ME Goor*